

Regler och behörighet
Lars Lundin
Lars.Lundin@socialstyrelsen.se

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Socialstyrelsens yttrande över betänkandet Visselblåsare Stärkt skydd för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden (SOU 2014:31), ert dnr A2014/2170/ARM

Socialstyrelsen yttrande utgår främst från de delar i betänkandet som berör hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Socialstyrelsen tillstyrker i huvudsak utredarens förslag och välkomnar ett stärkt skydd för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden. Ett stärkt skydd för visselblåsare ligger i patienternas och brukarnas intresse. Socialstyrelsen vill dock framhålla följande synpunkter.

13.1 Endast arbetstagare bör omfattas

13.1.8 Andra än arbetstagare bör inte omfattas

Socialstyrelsen vill fästa regeringens uppmärksamhet på att det inom hälso- och sjukvården och socialtjänstens vård och omsorg förekommer att insatserna utförs av t.ex. inhyrda arbetstagare, uppdragstagare, anställda hos entreprenörer och underentreprenörer. Det finns ett starkt behov av att allvarliga missförhållanden uppmärksammas inom hälso- och sjukvården respektive socialtjänsten oberoende av utförare. Socialstyrelsen ser det därför som angeläget att det stärkta skyddet för visselblåsare även omfattar andra än arbetstagare.

19.1 Skyldighet för arbetsgivare att ha rutiner för larm eller vidta andra åtgärder

19.1.5 Utredningens förslag

Skyldigheten bör vara proportionerlig

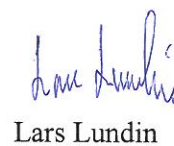
Enligt Socialstyrelsen är behovet av rutiner för interna larm eller andra åtgärder för att underlätta larm om allvarliga missförhållanden inte kopplat till en verksamhets storlek. Behovet av att arbetsgivaren fullgör denna skyldighet föreligger även i verksamheter med färre än 20-25 anställda. Det förhållandet att arbetstagare i små verksamheter inte informeras av arbetsgivaren om hur de ska gå till väga och till vem de ska vända till sig med uppgifter om allvarliga missförhållanden riskerar att leda till att dessa arbetstagare avstår från att slå larm. Detta riskerar i sin tur att leda till att allvarliga missförhållanden i arbetsgivarnas verksamheter inte uppmärksammas i den utsträckning utredningens förslag syftar till.

För att undvika framtida tillämpningsproblem anser Socialstyrelsen därför att det är önskvärt att hänvisningen i betänkandet till att verksamheter med fler än 20-25 anställda bör vidta åtgärder (s.323) utelämnas vid den fortsatta beredningen av förslaget.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschefen Erik Höglund. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Ulrika Jonasson deltagit. Juristen Lars Lundin har varit föredragande.

Erik Höglund

Lars Lundin